

Boerderijnummer	5.2.520
Erfnaam	erve Klein Aalbrink
Oudste vermelding	ca 1625
Afgebroken	1939, was gelegen achter Groot Aalbrink

Historie boerderij

Zoals al bij pand 5.2.510 gemeld was het vroegere Aalbrink een eigengeërfde (gewaarde) boerderij, die rond 1380 tot het Utrechts Bisschoppelijk bezit behoorde. In de eerste helft van de 17^e eeuw werd de boerderij Aalbrink opgesplitst in twee erven en ontstonden de boerderijen Groot Aalbrink en Klein Aalbrink, die beide later half gewaard waren.

Klein Aalbrink (soms ook O(o)lbrink genoemd) stond vanaf de weg gezien links achter de boerderij Groot Aalbrink ('n Iemker).

1675. Vuurstedenregister 1 vuurstede.

In 1749 was bewoner Harmen Alberink op Klein Aalbrink tevens eigenaar van het erf Rooarend (Elsenerbroek 5.4.250) in het Elsenerbroek en in 1754 kocht hij Klein Aalbrink voor 2100 gulden van Jan Brouwer. Deze had het erf, evenals het Groot Aaftink, in 1752 samen met Jan Dikkers (schultus van Rijssen) gekocht van de Baron van Voorst. De tiendrechten bleven echter toekomen aan de familie van Voorst tot Grimberg. Door vererving gingen deze rechten later over op de familie van der Capellen tot Rijsselt en in 1794 werden ze aangekocht door burgemeester (schout) Hendrik Dikkers van Rijssen.

Aan het eind van de 18^e eeuw werden door de bewoners flinke leningen afgesloten om de bedrijfsvoering te kunnen voortzetten:

In 1776 lenen Derk Wessels nu Alberink en vrouw Henderina Alberink f 1000,- van Jan van Hoek en vrouw Maria Stokkers te Rijssen met als onderpand hun eigen toebehoorende halve erve en goedt (Klein) Alberink zoo als het is aangekocht van Jan Brouwer; verder 2 dagwerken hooylant bij Arents huis in 't Elsener Broek en 3 schepel bouwlandt, den Aaftink Kamp genaamt, tussen de landen van Alberink en Eeftink in den Elsener Esch gelegen.

In 1785 lenen Derk en Hendrina f 200,- van Hendrik Luttkhengel met als onderpand 3 dagwerken hooyland, genaamd de Arendtjes Mate, gelegen in het Elsenerbroek tussen Nottenbergs kamp en Rooden Arendjes gaarden. In 1790 is deze lening afgelost.

In 1790 lenen zij opnieuw en wel f 1300,- van Antony van den Dijk en vrouw Aaltjen Baan (die erfgenamen zijn van eerder genoemde Jan van Hoek). Onderpand de volgende onroerende goederen:

huis en schoppe met den gaarden daarbij gelegen groot 1 mudde gesaay; een gaarden aan de schoppe gelegen groot 2 schepel gesaay; een gaarden liggende aan het Slag, de Velte genaamd, groot 6 schepel gesaay, alsmede het voorm. Slag daarbij liggende groot 3 dagwerken gelegen naast Eeftink zijn Slag; den Camp genaamd liggende bij het huis groot 2 mudden gesaay; een stuk bouwland groot 3 schepel gesaay, genaamd den Aaftink Kamp, liggende bij den Camp bij haar huis en het land van Huisken; een stuk bouwland, het Eeftink Stukke genaamd, groot 3 schepel gesaay gelegen tussen de landen van Zwofert en Teemker; een stukke bouwland, het Kromme Stukke genaamd, groot 3 schepel gesaay, gelegen agter aan Eeftink Kamp; een stuk bouwland groot 1 mudde gesaay, genaamt de Boerte, gelegen bij 't huis van Lentfert; een stuk bouwland, Voor Den Bruin Ende genaamd, groot 3 schepel gesaay gelegen tussen de landen van Eeftink en de Kemper; een stuk bouwland, mede genaamd den Bruin Ende, groot 5 schepel gesaay gelegen tussen de landen van Wissink en Jan Aalberink; een stuk bouwland, het Schotstukke genaamd, groot 2 schepel gesaay gelegen tussen de landen van de Meyer en Nijsink; 6 stukken bouwland, de Brake genaamd, groot 5 mudden gesaay met het hooyland daarbij gelegen, liggende met den eenen einde aan het Veld en aan Tjoonk Campjen; het hooyland, den Agterste Slag genaamd, groot 5 dagwerken, dog waarvan de halvescheid Jan Aalberink toebehoort gelegen tussen de hooylanden van Lentfert en Hegeman; de Groot Hooymaate genaamd, groot 12 dagwerken waarvan meede de halvescheid Jan Aalberink toebehoort gelegen in 't Elsener Broek bij 't Verdriet; het hooyland, het Moeken genaamd, groot 3 dagwerken mede gedeeltelijk aan Jan Aalberink toebehoorende gelegen aan den Holddijk; de hooymaat, de Arendjes Maat genaamd, groot 3 dagwerken gelegen in 't Elsener Broek bij den Rooden Arent zijn huis en aan Noteberg zijn camp en een hooymaate, het Nije genaamd, groot 3 dagwerken gelegen in 't Elsener Broek tussen de landen van Teemker en Roesink.

1803. Processtukken Rechterlijk Archief Richterambt Kedingen.

Hendrik Daalwijk te Elsen tegen Gerrit Jan Daalwijk te Elsen inzake vordering tot betaling van verdiend loon.

In 1803 verkopen Gerrit Jan Daalwijk op Alberink en vrouw Altjen Hoevink voor f 170,- aan Gerrit ten Brummelhuis en vrouw 3 stukken land te samen groot 10 schepel gesaay, gelegen op den Diependal tusschen de landen van Reeffer en Eeftink.

1811 bestond de veestapel uit 1 merrie, 1 hengstveulen, 1 merrieveulen, 5 koeien en 4 kalveren. Omstreeks 1830 was het een vrij grote boerderij waarvan de behuizing een huurwaarde had van 21 gulden. In 1835 was Gerrit Hendrik Hegeman eigenaar van deze boerderij en het boerderijtje de Piet (PietGeije, Diependaal, pand 5.2.022) met in totaal ruim 13 ha grond. Nadat de Piet en 2½ ha was overgegaan op Gerrit Hendrik Daalwijk en de toedeling van de marke op 12 ha uitkwam, bedroeg de bedrijfsomvang ruim 22 ha. Toen in 1873 de stiefkleinzoon Gerrit Hendrik Hegeman op 33-jarige leeftijd overleed werd de boerderij eigendom van diens broer Egbert die was ingetrouwd op de boerderij Rommeler in Kerspel Goor. Deze bleef kinderloos en

15-02-1925

Ten overstaan van notarissen Stern te Goor en Hiebendaal te Delden is het boerenervé "Olbrink" te Elsen, groot ruim 19 ha. (ingezet op f 9530) voor rekening van de erfgenamen, afgemijnd op de som van f 14200.

13-11-1935

In de buurtschap Elsen werd door Jhr. G. Stern, notaris te Goor, voor den heer F. Kolhoop te Goor, publiek geveild het boerenervé "Olbrink" te Elsen, bestaande uit huis, schuur en erf, bouw-, wei-, hooi- en rietland, veengrond en hakhout, samen groot 14 H.A. 5A. 70 c.A. Het huis met erf en 6 H.A. wei- en bouwland werd toegewezen aan den heer H. Berfelo te Hengelo voor f 6440. De overige perceelen gingen in handen van verschillende eigenaren over tot een bedrag van plm. f 4000.

deed de boerderij, nadat er 9 ha was verkocht, eerst voor de helft en later volledig, over aan de in het Elsenerbroek geboren Frederik Kolhoop.

Het was in die tijd nog een lös hoes met een grote endskamer. In 1935 werd de boerderij openbaar verkocht waarbij de meeste grond versnipperd raakte, doch de boerderij zelf met 2½ ha grond werd gekocht door buurman J.H. Mensink ('n Iemker), die de gebouwen omstreeks 1939 sloopte.

Ik Willem van Ittersum tot den Oosterhoff Lheen-Heer, Doe, Land en
 Certificere dat door mijn en na benoemde Lheen-Mannen is verscheenen Henricus
 Dijkers verzoekende wederom beleyt en beleent te worden met een vierde wijt i
 tiende grof en smal gaande wijt de beide Erven Aalbrink Boerschap Elden, ge
 ledingen kennelijk geleege, soo en in verwoegen als deszelfs vader Jan Dijkers
 daar meede beleyt en beleent is geweest om den ^{welk verzoek}
 Deliberatie sijnde gelegte is na sasmakinge der boete wegens verduijn toegotta
 en dienvolgend Comparant met voordchr. vierde gedeelte ^{der sijn} grof en smal wijt de be
 Erven Aalbrink, Voorsch: Boerschap en gerijgte geleege. En heeft gemelde Comp
 bij hand-tastung Hulde en Eed gedaan, en aengenoomen dat geene te doen, dat
 Vassal sijn Lheen-Heer Schuldig is te doen, voorbehoudende mij d Lheen-Heer en
 sijn goed habbende Reeght, daar dit passeere ware met mijn Lheen-Heer
 Voornit aen en over Jan Hockers en Derk ter Horst als Lheen-Mannen van de
 Oosterhoffen Heereren, in Waarheids Oirconde heb ik Lheen-Heer Voornit dee
 mijn lachet geseegelt en eijgenhandig onderteekend Actum Oosterhoff den 1
 Julij 1700 Leeven en ^{ontlig}

Akte waarmee de leenheer Willem van Ittersum van de Oosterhof bij Rijssen de tienden gaande uit beide boerderijen Aalbrink in 1777 beleende aan de leenman Henricus Dijkers

Bewoners:

► Dries Alberink is de vroegstbekende bewoner van dit erf. In 1660 trouwde zijn dochter Jenken Alberink met Jan Nisink, zoon van Frerik Nisink (5.2.190). Zij woonden de eerste jaren van hun huwelijk op Klein Aalbrink. Zij kregen 2 kinderen: Herman (*1661) en Geschen (*1667) die in 1689 trouwde met Berend Hermens ter Worse in Herike (Hericke 3.3.130).

► De dochter van Berent Jansen Alberink op Groot Aalberink, Grete Alberink (*1649) trouwde omstreeks 1672 met Henrick NN (hierna Alberink genoemd) en in 1681 met Jan Vinkers, weduwnaar van Judith Vorrsschesang uit Herike (Hericke 3.3.110). Uit het eerste huwelijk werden 3 zonen geboren: Gerrit (*ca. 1675) die in 1703 trouwde met Fenne Wolterinck in Laren, Berent (*1678) en Hendrick (*1680) die de opvolger werd. Uit het tweede huwelijk werd in 1682 de dochter Jenneken geboren.

Perceelsomschrijving
van het
Boerenerve „Olbrink”
gelegen te ELSEN (Gem. Markelo)
bestaande in huis, schuur en erf met
bouw-, wei-, hooi- en rietland, veen-
grond en hakhout, groot! 14 H.A.,
5 A., 70 c.A., toebehorende aan
FRED. KOLHOOP te GOOR

te veilen
ten overstaan van Notaris
Jhr. G. Stern te Goor

bij inzet op Dinsdag 5 Nov. 1935 en
bij toeslag op Dinsdag 12 Nov. d.a.v.
telkens des voorm. 11 uur, in het
Koffiehuis van ROTMAN op „de
Kemper” te Elsen (Gem. Markelo)

Veilingboekje van verkoop Klein Aalbrink in 1935

Jan Daalwijk hertrouwde in 1794 en zou omstreeks 1799 met zijn gezin verhuizen naar Klein Aalberink, het geboortehuis van zijn eerste vrouw.

► Omstreeks 1795 kwam Gerrit Daalwijk (1764-1826), de broer van de hiervoor genoemde Gerrit Jan Daalwijk, wonen op Klein Aalbrink. Hij was in 1794 getrouwd met Hendrine Huiskes (1771-1808), dochter van Gerrit Vosgezang op Huiskes (5.2.300). Aldaar was dochter Gerridine (*1794) geboren die waarschijnlijk op zeer jonge leeftijd overleed. Het paar kreeg op Klein Aalbrink de zoon Derk Daalwijk (1796-1817) die op 21-jarige leeftijd in Herike op Daalkman zou overlijden. De familie Gerrit Daalwijk verhuisde omstreeks 1798 naar Haykers (5.3.270) alwaar nog 4 kinderen werden geboren. Na het overlijden van zijn vrouw in 1808 is Gerrit Jan uit Elsen vertrokken; hij overleed in Andijk (N.H).

Zoals hiervoor al aangegeven kwam omstreeks 1799, na het vertrek van Gerrit Daalwijk, vanaf Zwoferink zijn broer Gerrit Jan Daalwijk (1761-1806) hier wonen. Gerrit Jan was na het overlijden in 1794 van echtgenote Hendrine Aalderink in hetzelfde jaar hertrouwd met Arendine Boesink (1771-1801) van Boesink (5.2.481). Met haar had Gerrit Jan op Zwoferink de dochter Harmine Daalwijk (1800-1823) gekregen die op 23-jarige leeftijd overleed.

Na het overlijden van zijn tweede vrouw Arendine hertrouwde Gerrit Jan omstreeks 1802 met Aaltjen Hoevink (1776-1847), dochter van Hendrik Hoevink en Jenneken Daalwijk in Stokkum. Uit dit derde huwelijk van Gerrit Jan werden 2 kinderen geboren: Arendine (1803-1824) die in 1822 trouwde met Derk Hesselink in Stokkum, maar kort daarna overleed en Gerrit Hendrik (1806-1857) die in 1850 trouwde met de weduwe Hermine Stratemans op de boerderij Schöppert (5.2.210).

In 1806 stierf Gerrit Jan Daalwijk. De weduwe Aaltjen Hoevink trouwde toen omstreeks 1811 met Gerrit Hendrik Hegeman (1774-1837) van Hegeman (5.2.220). Uit dit tweede huwelijk van Aaltjen werden 4 kinderen geboren: Gerritina (1812-1884) die in 1836 in Wierden trouwde met Frerik Jan Wessels in Notter, Jan (1813-1815) die maar 1 jaar oud werd, Jan Hendrik (*1821), die slechts een half jaar oud werd en (weer) Jan (*1816) die de opvolger werd op Klein Aalbrink.

► Hendrick Alberink (*1680) trouwde omstreeks 1701 met Jenneken Jansen. Het paar kreeg 4 kinderen: Hendrijne (*1702) trouwde in 1725 met Bernt Rijfjan op Reef (pand 5.3.060), Gerrit (*1713) trouwde in 1739 met Jenneken Bloemers op Groot Bloemers (Bloomert, 5.3.150), Jan (*1718) trouwde in 1744 met Jenneken Bekkers in Herike (De Bekker, Hericke 3.3.120) en in 1760 met Willemken ten Sende afkomstig van Sendinck (Smale, 5.2.290), Hermen (*1704) werd de opvolger.

► Hermen Alberink (*1704) trouwde in 1737 met Jenneken Mensink (*1717) van Mensink. Ook zij kregen 4 kinderen: Harmen (*1741) die jong overleed, Harmijne (1744-1826) die in 1775 trouwde met Jan Harmsen Mensink op Harremensink, Garijdijne (*1749) die in 1782 trouwde met de uit Markelo afkomstige Jan Jansen ten Bos en op de Kleijne Bijsterij ging wonen en oudste dochter Hendrine (*1738) die de opvolgster werd.

► Hendrine Alberink (*1738) trouwde in 1764 met Derk Wessels, landbouwer en gezworene van de marke, zoon van Jan Wessels in Zuna. Van hen zijn 3 kinderen bekend. Harmen werd geboren in 1770 en Jenneken in 1776. De in 1774 geboren Hendrine (1774-1794) trouwde in 1793 met Gerrit Jan Daalwijk (1761-1806), zoon van Derk Daalwijk (Bekkers) in Herike (Hericke 3.3.120) en verhuisde naar Zwoferink (5.3.010). Zij overleed in 1794 in het kraambed bij de geboorte van haar dochter Gerridina. Gerrit

► Jan Hegeman (1816-1859) trouwde in 1840 met Jenneken Aaltink (1815-1852), dochter van Egbert Aaltink in Holten. Het paar kreeg 6 kinderen, waarvan er 1 levenloos ter wereld kwam. De zoon Egbert (1843-1922) trouwde in 1873 met Hendrina Dina Struik op Rommeler in Kerspel Goor. Aaltjen (1844-1927) trouwde in 1870 in Wierden met Jannes Harmsel. Hendrina (1846-1852) werd maar 6 jaar oud en Jan (1849-1924) bleef ongehuwd. De oudste zoon Gerrit Hendrik (*1840) die nog in Holten was geboren, werd de opvolger.

► Gerrit Hendrik Hegeman (1840-1873) trouwde in 1871 met Jenneken Sprokkereef (*1850) geboren op Krommendam (Elsenerbroek 5.4.230). Gerrit Hendrik overleed echter al anderhalf jaar later. Wel hadden ze in 1872 de dochter Jenneken (†1883) gekregen. De weduwe Jenneken Sprokkereef vertrok toen naar haar ouderlijk huis, hertrouwde in 1879 met Willem ter Balkt en ging toen wonen op de Barlo in het Elsenerbroek (5.4.240). Zij is in 1932 in Lonneker overleden.

► Omstreeks 1873 kwam het echtpaar Smale-Altana op Klein Aalbrink wonen. Teunis Smale (1832-1916) was evenals zijn vrouw Berendina Altana (1841-1917) geboren in Diepenveen. Ze waren in 1866 in Ambt Delden getrouwd en woonden daar de eerste jaren van hun huwelijk. In Ambt Delden waren 3 kinderen van dit paar geboren: Derk Jan (1866-1946), Johanna (1870-1963) en Jan (1872-1951); het vierde en jongste kind Hendrik Jan (1874-1937) werd geboren op Klein Aalbrink. Uit een eerder huwelijk van Teunis met Derkjen Barvelink was de dochter Janna (1862-1901) geboren, die in 1889 trouwde met bakker Jan Jansen (5.2.400). In 1889 vertrok dit paar Smale-Altana met hun 4 kinderen naar de boerderij Zendman (5.2.290), welke vanaf toen Smale werd genoemd.

► Nieuwe bewoners omstreeks 1890/1891 werden Gerrit Wissink (1855-1930) en Harmina Goorman (1863-1911). Gerrit was geboren op de boerderij Oostendijk (Marckelo 1.6.190) in het Markelosebroek en Harmina op de boerderij Goorman (Marckelo 1.6.260). Het gezin was toen afkomstig van de boerderij Pool in Herike (Hericke 3.2.130). Gerrit Wissink had een zoon uit een eerder huwelijk met Grietjen Roelvink. Deze Hendrik Jan Wissink (*1885) trouwde met Willemina Hendrika Woestenenk en werd boer op Koenderink (2.4.090) in Beusbergen. Uit het huwelijk met Harmina Goorman werden 3 zonen geboren: Gerrit Jan (1886-1966) die in 1909 trouwde met Jenneken Welmer en zo de opvolger op Lenfert (5.2.180) werd, Albert (1888-1918) die in 1911 trouwde met Jenneken Heumann van de Baas in Stokkum en op Nieuw Wiemerink (Hericke 3.3.145) ging wonen en Hendrik (1890-1921) die in 1912 trouwde met Jenneken Zandjans van de Welmer (2.2.330) uit Stokkum. Omstreeks 1906 was de familie Wissink vertrokken naar de boerderij Leunk in Stokkum (Stockum 2.1.280), waar de zoon Hendrik de opvolger werd.

V.l.n.r.: Gerhardina Hartgerink-Mensink (*1864), Berend Jan Hartgerink (*1895), Hendrika Hartgerink-Wolthuis (*1896), Herman Hartgerink (*1902), Hendrik Hartgerink (*1859) en Jan Hendrik Hartgerink (*1906)

met Gerhardina die op de Plashinne (5.2.410) was geboren. Het paar woonde aanvankelijk op Groot-Meulenolk en vervolgens op Baargman en kreeg 8 kinderen. Oudste dochter Geertruida (1885-1966) was in 1907 al getrouwd op de boerderij Roos en de zoon Jan Hendrik (1887-1902) was al overleden, zodat er 6 kinderen meekwamen naar Klein Aalbrink.

► Op Klein Aalbrink kwam toen uit Enschede de in Laren (G) geboren Hermannus Vunderink (1875-1957) wonen. Hij was in 1906 getrouwd met Johanna Hendrika Altana (1883-1961), dochter van Berend Jan Altana in Kerspel Goor. Het jonge paar kreeg in 1908 de zoon Berend Jan welke echter al na 2 maand overleed. Hermannus en Johanna Hendrika vertrokken toen in 1909 naar Kerspel Goor.

► Nieuwe bewoners werden vervolgens Hendrik Hartgerink (1859-1919) en Gerhardina Mensink (1864-1941). Hendrik was geboren op Groot Meulenolk (pand 5.2.390) en in 1885 getrouwd

Jan (1893-1982) trouwde in 1914 met Gerritdina Johanna Wevers van Roos en ging boeren op de boerderij Zwemjan (5.2.075). Hendrika Gerhardina (1898-1990) trouwde in 1921 met de bakker Gerrit Jan Aanstoot die de bakkerij/winkel Lokget in het Markelosebroek begon. Herman (1902-1982) werd molenaar op de Elsener molen (5.2.320) en trouwde in 1929 met Johanna Egberdina ter Horst uit Wiene uit Ambt Delden. Jan Hendrik (1906-1990) werd kruidenier en ook molenaar.

De zoon Berend Jan (1895-1957) werd aanvankelijk ook molenaar; hij trouwde in 1916 met Hendrika Wolthuis van Oonk en woonde later in Apeldoorn. Uiteindelijk werd de dochter Johanna Hartgerink (*1889) de opvolgster op Klein Aalbrink.

In 1915 vertrokken de ouders Hartgerink met vier van hun kinderen naar het molenaarshuis (5.2.330).

► Johanna Hartgerink (Hanna, 1889-1985) trouwde in 1915 met buurman Jan Mensink (1889-1961) van 'n Iemker. Het paar kreeg, wonende in Elsen, acht kinderen. Gerritdina (1915-2012) trouwde met Fredrik Jan Eggerink in Rectum. Janna Hendrika (1916-1918) werd slechts 1 jaar oud. Jenneken (1918-1993) trouwde met Berend Jan ter Avest in Notter. Hendrika Gerhardina (1920-1925) werd ruim 4 jaar. Gerda Johanna (1922-1951) trouwde met Gerrit Jan Meilink in Enter. Hendrik (1925-2012) trouwde in 1952 met Grada Janna Weijsink uit Rijssen en zou (op de boerderij in Notter) de opvolger worden (in 1993 kwamen Hendrik en Grada Mensink nog

De in 1931 naar Notter vertrokken familie Mensink: zittend Jan Mensink (*1889) en Johanna Mensink-Hartgerink (*1889). Staand: Hendrika (*1929), Janna (*1929), Hendrik (*1925), Gerda Johanna (*1922) en Jenneken (*1918)

tijdelijk terug in Elsen; zij woonden kort op "de Mölle" (5.2.330), daarna bij Pinkert/Koek Berend Jan om vervolgens te verhuizen naar Rijssen). Janna (*1929) trouwde met Dieks Harbers en tweelingzuster Hendrika (1929-2012) trouwde met Jannes Baan in Rijssen. De familie Mensink-Hartgerink vertrok in 1931 naar de Klokkendijk in Notter ("ImkersJan"). Daarna werd Klein Aalbrink niet meer bewoond en raakte in vervallen staat. Omstreeks 1939 volgde de afbraak van deze boerderij.